
Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja

2015/2007(INI)

27.1.2016

MIŠLJENJE

Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja

upućeno Odboru za prava žena i jednakost spolova

o jednakosti spolova i osnaživanju žena u digitalnom dobu
(2015/2007(INI))

Izvjestiteljica za mišljenje: Jutta Steinruck

PA_NonLeg

PRIJEDLOZI

Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja poziva Odbor za prava žena i jednakost spolova da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

- uzimajući u obzir „Europski kodeks najboljih praksi za žene i IKT” iz 2013. koji je sastavila Komisija,
  - uzimajući u obzir svoju detaljnu analizu iz 2012. pod naslovom „Žene u sektoru IKT-a”,
  - uzimajući u obzir svoju detaljnu analizu iz 2015. pod naslovom „Osnaživanje žena na internetu”,
- A. budući da žene čine samo 20 % od 2,7 milijuna zaposlenih u sektoru informacijskih i komunikacijskih tehnologija (IKT); budući da su žene podzastupljene na svim razinama u sektoru IKT-a, a posebno na položajima na kojima se donose odluke;
- B. budući da bi se prema procjenama Komisije ulaskom većeg broja žena na tržište digitalnih radnih mjesta BDP u području EU-a mogao povećati za 9 milijardi EUR godišnje;
- C. budući da se u studiji pod naslovom „Žene u sektoru IKT-a” procjenjuje da će do 2020. u tom sektoru u Europi biti 900 000 nepopunjenih radnih mjesta; budući da sektor IKT-a raste velikom brzinom i da se svake godine otvara oko 120 000 novih radnih mjesta;
- D. budući da je manji broj žena i djevojaka u obrazovanju u području IKT-a i nakon toga u zapošljavanju u tom sektoru rezultat više čimbenika, među kojima je i složeno međudjelovanje rodnih stereotipa koji se javljaju već u ranim fazama života i obrazovanja, a prisutni su i tijekom profesionalne karijere;
- E. budući da su čimbenici koji utječu na nižu razinu sudjelovanja žena i djevojaka u obrazovanju i zapošljavanju u sektoru IKT-a brojni te da se razlikuju među državama članicama, ovisno o tome koliko se progresivno određena država članica suočava s problemom rodnih stereotipa i općenito sa segregacijom, kao i s problemima relativnog nedostatka ženskih uzora u sektoru IKT-a i ograničene vidljivosti žena u tom sektoru, posebno na vodećim položajima;
- F. budući da je u sektoru IKT-a prisutna i vertikalna i horizontalna segregacija, koja je čak i veća nego u brojnim drugim sektorima, kao i nerazmjer između obrazovnih kvalifikacija žena i njihova položaja u tom sektoru; budući da većina (54 %) žena u sektoru IKT-a radi na slabo plaćenim i niskokvalificiranim položajima te samo vrlo mali broj žena (8 %) radi na visokokvalificiranim položajima softverskih inženjera; budući da su žene također podzastupljene u donošenju odluka u sektoru IKT-a, gdje su nadređene za samo 19,2 % radnika, u usporedbi s njih 45,2 % u ostalim sektorima;
- G. budući da se pokazalo da se fleksibilnim radom može pomoći ženama da učvrste svoj položaj na tržištu rada;
1. poziva Komisiju, države članice i socijalne partnere da promiču jednakost spolova, posebno u digitalnom gospodarstvu, predstavničkim tijelima i ustanovama za osposobljavanje, te da promiču ravnotežu u donošenju odluka i da pomno nadziru

promjene i kretanja; poziva države članice da prate napredak koji još treba ostvariti i da razmjenjuju najbolje prakse unutar države i među sobom; poziva Komisiju da ažurira postojeće podatke o ženama koje su zaposlene u sektoru IKT-a i da procijeni kakav bi gospodarski učinak imao veći broj žena u tom sektoru;

2. snažno podupire nastojanja da se poveća udio žena na rukovodećim položajima u EU-u; napominje da bi trebalo razmotriti zakonodavne inicijative za poboljšanje rodne ravnoteže ako se jedan od spolova nalazi u strukturno nepovoljnom položaju na radnom mjestu ili mu se uskraćuje prilika za samoostvarenjem; ističe da su poduzeća uspješnija ako je u njihovim timovima prisutna rodna raznolikost; naglašava da se pri svakom nametanju kvota mora voditi računa o različitim veličinama poduzeća i različitim situacijama u državama članicama;
3. poziva države članice da riješe problem rodne neravnoteže u sektoru IKT-a isticanjem prednosti koje raznolikost ima za poslovanje i uvođenjem većeg broja snažnijih poticaja i za poduzeća i za žene, kao što su uzori i profesionalno usmjeravanje, a u cilju veće vidljivosti žena; pozdravlja postojeće inicijative Komisije čiji je cilj ojačati mrežne strukture i programe mentorstva kojima se promiče uključivost u digitalnom sektoru; apelira na Komisiju i države članice da obustave blokadu Direktive o ženama u izvršnim odborima i da pokušaju postići dogovor kako bi se poboljšala rodna uravnoteženost među savjetodavnim članovima uprava trgovačkih društava uvrštenih na burzama te da njezino područje primjene prošire na sve članove uprava; poziva države članice da pozitivnim mjerama promiču napredovanje karijere žena na svim razinama vodstva u poduzećima;
4. u kontekstu svih mjera poduzetih u tom području poziva na to da se birokratsko opterećenje poduzeća svede na najmanju moguću mjeru; ističe da prekomjerna birokracija može ugroziti prihvaćanje i dovesti do otpuštanja i preseljenja radnih mjesta; pozdravlja izvedive kompromise postignute dogovorom između poslodavaca i zaposlenika u državama članicama sa snažnom tradicijom suodlučivanja; smatra da je suodlučivanje model najbolje prakse za europska gospodarstva;
5. ističe da digitalizacija znatno utječe na tržište rada jer mijenja dinamiku zapošljavanja i otvara nove prilike za zapošljavanje i fleksibilnije uvjete rada kao što je rad na daljinu, koji bi mogao poslužiti kao način boljeg usklađivanja poslovnih i obiteljskih obveza i žena i muškaraca;
6. potiče države članice da prema potrebi prilagode obrazovne sustave u cilju promicanja poučavanja i interesa u tzv. područjima STEM-a (znanost, tehnologija, inženjerstvo i matematika) općenito i posebno za studentice; ističe potrebu za stipendiranjem profesorskih mjesta za žene u području IKT-a u cilju stvaranja uzora za djevojke i žene u tom području;
7. poziva države članice da stvore bolje uvjete za zapošljavanje žena; s tim u vezi ističe ciljeve iz Barcelone i važnost dostupne i cjenovno pristupačne kvalitetne skrbi o djeci za stopu zaposlenosti žena; ističe da su jednake mogućnosti za muškarce i žene u središtu politike jednakosti;
8. potiče države članice da uvedu porezne sustave i sustave socijalnih naknada kojima neće destimulirati drugog primatelja dohotka u kućanstvu da radi ili da radi više, s obzirom na to da su obično žene drugi primatelji dohotka i da radna mjesta u području IKT-a tu imaju

veliku ulogu;

9. poziva Komisiju da zajamči pomno, stalno i kontinuirano praćenje svakog izdvajanja sredstava EU-a za digitalnu pismenost žena kako bi se spriječila eventualna zlouporaba i zajamčila učinkovita upotreba tih sredstava;
10. zahtijeva redovnu razmjenu najboljih praksi među svim relevantnim dionicima, uključujući socijalne partnere, kako bi se raspravilo o provedbi rodnog aspekta u okviru Digitalnog programa; poziva Komisiju da i u Digitalni program i u Strategiju jedinstvenog digitalnog tržišta uvrsti socijalnu dimenziju, uključujući načelo jednakosti spolova; poziva Komisiju da se pozabavi tim pitanjem u svojoj inicijativi za program rada za 2016. „Novi početak za roditelje u radnom odnosu”;
11. pozdravlja Europski kodeks najboljih praksi za žene u području IKT-a te poziva na njegovu široku i učinkovitiju provedbu; pozdravlja uspostavu velike koalicije za digitalna radna mjesta na europskoj razini te potiče uključena poduzeća da poseban naglasak stave na zapošljavanje žena i jednake profesionalne mogućnosti za žene; naglašava da se tim inicijativama može doprinijeti ublažavanju nedostatka kvalificirane radne snage u mnogim državama članicama;
12. poziva Komisiju i države članice da analiziraju nove oblike zapošljavanja, posebno za žene, u digitalnom dobu i da poduzmu mjere usmjerene na najugroženije skupine; poziva Komisiju i države članice da pronađu načine kako očuvati temeljna prava radnika i socijalnu zaštitu zaposlenika u cilju borbe protiv nesigurnih uvjeta rada; ističe da je potrebno osmisliti nove oblike socijalne zaštite koji će odražavati nove oblike rada te naglašava činjenicu da su žene već iskusile nedostatke socijalne zaštite kada je riječ o novim oblicima rada i da to iskustvo treba uzeti u obzir pri traženju primjerenih rješenja;
13. uviđa potencijal koji digitalizacija ima za poduzetništvo i ističe da je važno pružiti odgovarajuće strukture financiranja za poduzeća povezana s IKT-om i digitalna *start-up* poduzeća te posebno poboljšati pristup financiranju za žene poduzetnice;
14. ističe da i dalje postoje razlike u plaćama i u razvoju karijere muškaraca i žena kada je riječ o ženama koje rade u sektoru informacijskih i komunikacijskih tehnologija; ističe da se načelo jednake plaće za jednak rad na istom radnom mjestu kako bi se zajamčile pravedne i poštene plaće dovodi u pitanje, premda je ono jedan od temeljnih stupova socijalne pravde na tržištu rada te bi ga stoga trebalo prioritetno štititi; ponavlja da se ne smije dopustiti da se nejednakosti ukorijene u digitalnom gospodarstvu u pogledu jednakih plaća i razvoja karijere; ističe da će se većim sudjelovanjem žena na tržištu rada i povezanim ulaganjima u politike socijalne uključenosti doprinijeti smanjenju razlika u plaćama žena i muškaraca; naglašava važnost kolektivnog pregovaranja i u ekonomiji digitalnog tržišta u cilju zaštite kvalitete i sigurnosti radnih mjesta u doba digitalizacije;
15. napominje da se unatoč promjenama u društvu strukture još uvijek nisu dovoljno prilagodile i ne omogućavaju ženama da u potpunosti iskoriste te promjene;
16. ističe da se digitalizacijom na tržištu rada mijenjaju priroda posla i odnosi između poslodavaca i zaposlenika, uključujući mogućnosti i fleksibilnost organizacije posla; naglašava da je zbog tih novih mogućnosti potrebno ponovno razmotriti i iznova definirati termine kao što su mjesto rada i granice radnog vremena; ističe da radnička prava

zaposlenika koja su zajamčena zakonima o radu država članica treba zaštititi neovisno o novim oblicima i organizaciji rada kao rezultatu digitalizacije;

17. pozdravlja brojne mogućnosti i veću fleksibilnost koju digitalno doba pruža zaposlenicima i samozaposlenim osobama, uključujući mogućnosti za postizanje bolje ravnoteže između poslovnog i privatnog života, posebno kada je riječ o situaciji na tržištu rada u kojoj se nalaze roditelji male djece i osobe s invaliditetom; poziva Komisiju i države članice da se pozabave situacijom u pogledu fleksibilnosti rada i sigurnosti radnih mjesta koja je karakteristična za sektor IKT-a, ali istodobno ističe nove izazove koji su povezani s tim razvojem i poziva države članice da se pobrinu za postojanje odgovarajućih odredbi o socijalnoj zaštiti; zagovara pravo radnika da se „isključe” izvan dogovorenog radnog vremena;
18. skreće pozornost na činjenicu da trend prelaska na fleksibilnije oblike rada koji uvjetuje digitalizacija može također dovesti do nestabilnih oblika zaposlenja; naglašava da psihički problemi povezani s poslom, kao što je sindrom izgaranja, koji su prouzročeni stalnom dostupnošću predstavljaju ozbiljan rizik; stoga se zalaže za potpuno pridržavanje propisanih razdoblja odmora za radnike i ističe da je potrebno poštovati dogovore o radnom vremenu u okviru ugovora o radu s fleksibilnim radnim vremenom kako bi se zadržale granice radnog vremena definirane zakonima o radu pojedinačnih država članicama;
19. ističe da se potražnji za novim vještinama, posebno u području IKT-a, treba pristupiti kroz osposobljavanje kao i kroz dodatno obrazovanje, aktivne mjere na tržištu rada i cjeloživotno učenje u cilju promicanja digitalne pismenosti i rješavanja postojeće rodne neravnoteže kako bi se povećao broj visokokvalificiranih kandidata; ističe važnost unapređenja digitalnih vještina i pismenosti kako bi se ženama koje iz raznih razloga ne posjeduju te konkretne vještine olakšao pristup poduzećima u sektoru IKT-a; ističe da bi neuspjeh u tom pogledu rezultirao još nepovoljnijim položajem žena kada je riječ o pristupu tom sektoru; podsjeća da bi Europski socijalni fond mogao sudjelovati u financiranju tih tečajeva za osposobljavanje;
20. naglašava da se e-učenje treba više koristiti kao način na koji žene smanjene pokretljivosti mogu steći kvalifikacije i vještine;
21. ističe važnost učenja vještina u području IKT-a u ranoj dobi i poziva države članice da se pobrinu za to da se djevojke potiče na slušanje predmeta iz područja IKT-a tijekom cijelog obrazovanja; preporuča da se ondje gdje je to potrebno uz tradicionalne predmete uvrsti i digitalna pismenost; naglašava činjenicu da su neke države članice (Njemačka, Španjolska, Švedska) uvele politike čiji je cilj potaknuti pozitivnu rodnu ravnotežu u zanimanjima u području IKT-a u Europi i da su te politike usmjerene prije svega na promicanje studija i karijere u području IKT-a za djevojke i žene od rane dobi; ističe važnost dostupnog učenja vještina u području IKT-a i poziva države članice da djevojke i žene neovisno o njihovoj ekonomskoj situaciji potiču na razvoj vještina u području IKT-a uz pomoć u potpunosti financiranog naukovanja i stažiranja;
22. mišljenja je da žene starije od 55 godina češće imaju lošije e-vještine zbog nedostatka cjeloživotnog učenja i da za starije osobe s ograničenim e-vještinama koje traže posao digitalizacija predstavlja veliku prepreku; poziva Komisiju i države članice da podrže cjeloživotno učenje, osposobljavanje i programe namijenjene pripremi za bolju prilagodbu

ili moguću promjenu karijere u skladu s rastućom potrebom za e-vještinama u mnogo različitih sektora, posebno kada je riječ o ženama starijim od 55 godina, kako bi ih se zaštitilo od isključenosti s tržišta rada;

23. poziva Komisiju i države članice da poduzmu odgovarajuće mjere kako bi privukle znatno veći broj žena da se odluče za karijeru u digitalnom sektoru; ističe da je važno osnažiti žene i u potpunosti iskoristiti njihov potencijal i talente kako bi se popunila radna mjesta i kako bi se žene uključilo u sektor IKT-a u cilju jačanja europskog gospodarstva i poboljšanja prilika za zapošljavanje žena; naglašava važnost uvrštavanja kodiranja, novih medija i tehnologija u nastavne planove na svim razinama i ističe potencijal digitalnih vještina za smanjenje prepreka ulasku na tržište rada; ističe važnost stalnog dijaloga sa socijalnim partnerima kako bi se prevladala rodna neravnoteža u tom području.

**REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA
U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE**

Datum usvajanja	25.1.2016
Rezultat konačnog glasovanja	+: 35 -: 8 0: 0
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Laura Agea, Guillaume Balas, Enrique Calvet Chambon, David Casa, Ole Christensen, Jane Collins, Lampros Fountoulis, Arne Gericke, Thomas Händel, Marian Harkin, Rina Ronja Kari, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Kostadinka Kuneva, Jean Lambert, Jérôme Lavrilleux, Jeroen Lenaers, Thomas Mann, Dominique Martin, Anthea McIntyre, Joëlle Mélin, Elisabeth Morin-Chartier, Emilian Pavel, Georgi Pirinski, Terry Reintke, Sofia Ribeiro, Claude Rolin, Sven Schulze, Jutta Steinruck, Romana Tomc, Renate Weber, Tatjana Ždanoka, Jana Žitňanská
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Maria Arena, Amjad Bashir, Lynn Boylan, Miapetra Kumpula-Natri, Paloma López Bermejo, Edouard Martin, Evelyn Regner, Michaela Šojdrová
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 200. st. 2.	Eleonora Evi, Czesław Hoc, Anneli Jäätteenmäki